

DESET + JEDNA

Miroslav Kočí

Miroslav Kočí

Deset + jedna

Copyright

Autor: Miroslav Kočí
Vydal: Martin Koláček - E-knihy jedou
2015

ISBN:
978-80-7512-309-1 (ePub)
978-80-7512-310-7 (mobipocket)
978-80-7512-311-4 (pdf)

DESET + JEDNA 2

DOBRÝ SKUTEK	5
TENKÁ HRANICE	21
NEVĚSTA	31
HLAS OD TRATI	58
LET	64
TEAM BUILDING	76
BIJTE NA POTLACH !	86
MAJZLÍK NA ČARODĚJE	111
O PRINCEZNĚ, KTERÁ ZTRATILA CHUŤ K JÍDLU, A HONZOVI, CO VĚDĚL SKORO VŠECHNO	132
SYMBOL	146
UPÍR Z FIATU	168

DOBRÝ SKUTEK

To, co Vám budu teď vyprávět, se stalo, když mně bylo krátce osmnáct let. Bylo to v časech, kdy v létě bylo teplo a v zimě zima, kdy pivo bylo pivo a ne jihoafrická rychlokvaška, kdy ženský byly ženský a ne silikonový anorektičky s vyholenými pipinama, a kdy chatování neznamenovalo od stolu vedenou bezháčkovou a bezčárkovou elektronickou komunikaci za pomoci anglických zkratek, ale víkendy na chatě s kamarády a probíráním života skrz naskrz za pomoci piva a opečených buřtů. Zkrátka bylo to v období, kdy se svět točil o něco málo pomaleji a například cesta z Plzně do Prahy byla příjemným výletem, a ne rallye D5, kdy čas pětáctýřicet minut a výše je brán jako totální propadák v tomto neoficiálním závodě.

Rozptýlení a zábavu jsme tehdy hledali spíše v osobním setkávání, často mimo město, a to pěšky nebo vlakem.

Tou dobou jsme seděli s klukama v předzahrádce jedné z plzeňských restaurací a plánovali, co podnikneme o následujícím víkendu, když k našemu stolu přišla moje mladší ségra, která tušila, kde mě najde, a oznámila mi se smutkem ve tváři, že nám umřel děda. Ten den už se mnou nic nebylo. Děda byl vdovec po dvou infarktech, ale nijak na to nedbal. Celý život si dopřával dobré pití a doutníky a nechtěl si hrát si se zubatou na schovávanou, jak říkával. Proto se v ničem neomezoval ani v pokročilém věku. Jeho smrt se tedy dala dříve či později očekávat, ale i tak mě to pořádně zaskočilo a nedovedl jsem strávit myšlenku, že už se s ním nikdy nevidím a nebudu naslouchat jeho životním zkušenostem.

S dědou jsem měl mimořádně dobrý vztah. Nejednal se mnou totiž jako muž o dvě generace starší, ale spíše jako zkušenější

kamarád. A to už od mého útlého mládí. Oslovoval mě „bandito“ a já jeho zase „Pepku“, podle modrého tetování na předloktí. Na vojně si totiž na něj nechal od jednoho slovenského desátníka věrohodně vyobrazit Pepka námořníka. Od nikoho jiného si však toto oslovení líbit nenechal. Po svém prvním infarktu děda neponechal nic náhodě a sepsal závěť. K ní přiložil dopis adresovaný pouze mně. Stálo v něm:

*Milej bandito,
od chvíle, kdy jsem tě po narození vzal prvně do náruče
a poblíkal jsi mi košili, jsem si přál udělat pro tebe
nějakej dobrej skutek. Ne takovej, jako je třeba uvaření
oběda, nebo počkání před školou, ale nějakej zásadní.
Snad to ještě stihnu, než zaklepu domácí obuvi. Zatím ti
odkazuju ten domek v Příhranicích, jak je uvedeno
v závěti. Léta tam už sice nikdo nejezdí, takže bude asi
ve špatným stavu. Po nějakých úpravách by to ale
mohla bejt docela dobrá letní chalupa. Jsi šikovnej, ty
to zvládneš. V mládí jsem tam strávil nejlepší
a nejdobrodružnější chvíle svého života, tak věřím,
že si to tam taky oblíbíš. Nic jinýho kloudnýho ti
bohužel odkázat nemůžu. Snad mě za to nebudeš
proklínat. Tak ať máš život ještě o kapku lepší, než jsem
ho měl já a děláš o kapku míň blbostí, než jsem dělal já.
Budu se na to z tý nebeský, nebo pekelný hospody dívat!
Měj se. Pepek.*

Děda neztrácel humor ani při psaní závěti. Takový prostě byl. Jen jsem nechápal, o jakém dobrém skutku to psal. Mně přišlo, že nejlepší dobrý skutek, co pro mě mohl udělat, bylo, že zplodil mého tátu. To mi stačilo.

V domku, který mně děda odkázal, jsem byl pouze jednou, když jsem byl hodně malý, a vybavoval jsem si ho jen matně. Stál na okraji obce Příhranice u Kunšperku ve Východních Čechách. Bylo mi jasné, že pokud domek ještě vůbec stojí, bude to asi řádná

barabizna. Kde však děda sebral, že jsem šikovnej, a že si to zvládnou upravit na letní chalupu, nevím. Toho času jsem měl čerstvě odmaturováno na střední ekonomické škole a rozhodně jsem se nechystal opravovat zchátralé domy. Proto jsem tohle dědictví nebral moc vážně a plánoval jsem, že se na počest dědova úmrtí pořádně o víkendu opiju.

Dědův dopis jsem v hospodě kamarádům přečetl a všichni zalitovali, že ho osobně neznali.

„S nim byla asi prdel, co?“ hádal Pavel, kluk o rok starší než já, s nímž jsem se seznámil už na základce, když jsme se nejdřív poprali na chodbě kvůli tomu, čím výkres na nástěnce ve vestibulu školy je hezčí. Chodil do vedlejší třídy, do stejného ročníku, protože šel do školy o rok dále.

„Jo, to byla,“ potvrdil jsem a dodal: „Na tebe, Pepku!“ načerž jsem vyprázdnil svůj půllitr až do dna. Tuhle sestavu jsem za ten sobotní večer a noc zopakoval ještě asi patnáctkrát.

Už ani nevím, čím to byl nápad, že bychom se mohli do těch Příhranic u Kunšperku vypravit omrknout to zděděné stavení a při té příležitosti si tam na zahradě vypít pár lahváčů a k tomu opéct nějaký ten špekáček. Víím jen, že všichni byli pro, včetně mě, a tak jsme ten výlet naplánovali hned na další víkend. U piva se plánuje nejlíp, znáte to. V červenci už bylo teplo i v noci a my byli klidní, že nám na nocleh budou stačit karimatky a spacáky. Když jsem to druhý den oznámil rodičům, kteří věděli, že rozmlouvat mně to by nemělo smysl, tak se akorát zeptali, jak se chci dostat dovnitř, když nemám klíče. Byla to pravda. Děda mně sice odkázal domek, vzdálený od mého bydliště asi dvě stě osmdesát kilometrů, ale klíče k němu mi odkázat zapomněl. Nenašli jsme je ani při vyklízení jeho 1+1. S takovými detaily si děda prostě hlavu nikdy nedělal.

„Přelezeme plot a do baráku se taky nějak dostaneme,“ poznamenal jsem.

„Ještě na vás někdo zavolá policajty,“ poučil mě táta, který z dědovy svobodomyšlné povahy nezdědil téměř nic.

„No, tak až přijedou, tak jim ukážu kopii notářsky ověřený závěti a jsem zvědavěj, jak se budou tvářit,“ pronesl jsem sebevědomě a dál jsem se tím nezaobíral. Stačilo mi, že jsem znal číslo popisné.

Z pěti nadšenců, kteří se u piva tak horlivě hlásili k výletu do Příhranic, nakonec toto odhodlání nevyprchalo z hlavy společně s alkoholem pouze dvěma. A mně. Ráno v den odjezdu jsme se tedy sešli na plzeňském hlavním vlakovém nádraží tři. Já, již zmiňovaný Pavel a jeho stejně starý bratranec Standa, s nímž mě před asi dvěma roky seznámil, a který pil všude tam, kde Pavel. Byl naladěný na stejné vlně humoru jako my, tak jsem si ho rychle oblíbil a patřil také k mým nejlepším kamarádům.

Vlak měl asi dvacet minut zpoždění, ale to nám nevadilo, protože nádražní restaurace už měla otevřeno. Našli jsme si volné kupé a na kovové zavazadlové police jsme opatrně umístili batohy, ve kterých cinkaly lahváče, jak loretánské zvonky. Během cesty do Východních Čech jsme kromě postupného snižování hmotnosti batohů a kecání o holkách stále přetřásali domek v Příhranicích. Jak to tam asi bude vypadat, jestli není zahrada moc zarostlá, aby tam bylo kde rozdělat oheň, a zda se tam najde slušný prostor k přespání, pokud se ovšem dostaneme dovnitř.

Vlak nás odvezl do Broumova. Odtud jezdily do Kunšperku autobusy tak nepravidelně, že jsme těch zbývajících asi pět kilometrů došli raději pěšky. Konečně jsme dorazili do Příhranic. Množství rzi na ceduli s názvem této malé obce dávalo znát, že v těchto končinách nebude zrovna čilý turistický ruch. Za námi nad lesem vykukoval zpoza stromů vrcholek zříceniny hradu Kunšperk, jenž ze stejnojmenné obce, nad kterou se tyčil, vidět nebyl. Narazili jsme cestou pouze na dvě informační tabulky, co se o zřícenině zmiňovaly, ale pouze v tom smyslu, že je pro veřejnost uzavřena a v jejím bezprostředním okolí hrozí nebezpečí úrazu. Ve vsi nebylo mnoho domků. I náves byste tam těžko hledali. Bylo to i proto, že hodně stavení bylo již rozpadlých, nebo v poločasu rozpadu. Za dob dědova mládí to mohla být docela hezká příhraniční vesnička, ale ty časy už byly

dávno pryč. Jestli děda věřil, že si to tam oblíbím, tak se bohužel mýlil. Tam bych letní chalupu mít opravdu nechtěl.

Odkázaný mně přízemní domek jsme našli celkem rychle. Bylo to poslední stavení v jediné nesourodé řadě domů v tomto zapadákově. V dopise od mého děda stálo, že bude asi ve špatném stavu. To bylo hodně mírně napsáno. Snad všechna okna byla vymlácená, omítka byla popraskaná tak, že připomínala velkou pavučinu, obepínající celý dům. Mechem pokrytá střecha držela snad jen silou vůle, ale nevěděl jsem čím. No a zahrada byla samozřejmě zarostlá lebedou a kopřivami tak, že byl div, že jsme domek viděli už z příchodové cesty. Dostat se do zahrady nebyl vůbec žádný problém, neboť dřevěný plot, lemující zahradu, měl na mnoha místech tak pokročilé stádium hniloby, že sypoucí se dřevo připomínalo perník z mých oblíbených těstovinových nudlí. Jednou z těch mnoha děr jsme tedy vlezli dovnitř a ve vysokém porostu jsme si klacky razili cestu, jako bychom šli osvobodit Šípkovou Růženku. Dveře domu byly sice o něco bytelnější než plot, ale vysklenými okny, posazenými poměrně nízko nad zemí, se dalo docela pohodlně vlézt do světnice. O nějakém volání policie ze strany sousedů nemohla být ani řeč, jelikož v obci bylo takové mrtvo, že jsme pochybovali, jestli je tam kromě nás ještě někdo naživu. Při prvním ohledání interiéru nám připadlo, že si děda buď většinu vybavení odvezl, nebo že jsme se tam tímto způsobem nedostali první. Bohužel pár zaschlých lidských exkrementů na podlaze nás ujistilo o té druhé variantě.

„Asi bude lepší spát pod širákem, ne?“ navrhl Standa.

„Jo, pokud nebude pršet,“ přidal se Pavel.

„Na déšť to naštěstí nevypadá, myslím, že se to venku dá,“ ujistil jsem sebe i ostatní, protože sdílet podlahu s výkaly, anebo je uklízet, se mi opravdu nechtělo. V zahradní kůlně jsme našli pod hustou a prachem pokrytou sítí pavučin staré hrábě, a tak jsme s nimi, používající je jako hodně špatnou verzi kosy, upravili plácek pro rozdělení ohně a nocleh.

„Tak co, kdy začneš se stavebníma úpravama?“ rýpnul si do mě Pavel.

„Hned zejtra, ty vole,“ řekl jsem s úsměvem, ale zároveň mě napadla otázka, co s tím dědictvím vlastně budu dělat, protože vzhledem k této neatraktivní lokalitě bude i s prodejem problém. Prozatím jsem to ale pustil z hlavy, protože buřty a hlavně lahvová piva, která se chladila v malém sklípku pod domem, mě v tu chvíli zajímaly víc.

Odpoledne se přehouplo k večeru a jasná obloha začínala pozvolna šedivět. Piva ze sklepení postupně mizela a my se bavili tím, že jsme si vyprávěli strašidelné příhody, které jsme buď někde slyšeli, četli, nebo viděli v televizi. Navzájem jsme se trumfovali, čím historka vyvolá v těch druhých větší mrazení v zádech. Proto jsme si je pochopitelně notně přibarvovali. Nikdy bych nevěřil, jak takové historky dokážou vyvolat pocity strachu i ve třech dospělých lidech, pokud jsou vyprávěné večer na takhle odlehlem a téměř opuštěném místě. Každý z nás očekával, že některá z postav našich příběhů se musí každou chvíli objevit na kraji lesa. Pro ještě větší zvýšení napětí jsem navrhl vypravit se na hrad Kunšperk. Nejprve jsem měl na mysli každý sám zvlášť, ale rád jsem přistoupil na Pavlovu verzi, že tedy ano, ale všichni tři společně. Počet vypitých piv nám rozhodování značně zjednodušil, a tak jsme po uhašení ohně vyrazili vyzbrojeni pouze kapesními svítilnami. Bylo asi osm hodin večer, ale v červenci bylo v tu dobu ještě vidět.

Do Kunšperku jsme došli přibližně za půl hodiny. Byly to sice od Příhranic jen dva kilometry, ale konzumace zlatavého moku nohám na lehkosti nepřidá. Ze vsi ke zřícenině jsme šli lesní cestou do strmého kopce. Jeho příkrost byla tak značná, že jsme se co chvíli opírali o zem i rukama. I když s odstupem času pochybuji, zda to bylo skutečně jen kvůli té příkrosti. Pod hustým stromovím jsme si už museli svítit baterkami. U vchodu do zříceniny, kdysi možná rozsáhlého a významného hradního komplexu, nás zastavila těžká železná vrata, pochopitelně zamčená. Ani ta, a bohužel ani na nich visící cedule s výstrahou,

že do objektu je nepovolaným vstup přísně zakázán, nás neodradila od úmyslu dostat se dovnitř. Za pomoci mladého stromu, rostoucího těsně u hradní zdi, jsme se dostali k díře, kterou ve zdi vyhlodal zub času, a skrz ni potom za hradby. Během cesty na hrad a hlavně potom uvnitř jsme se stále častovali těmi strašidelnými historkami. Jak všichni zesnulí panovníci chodí v noci po chodbách svých hradů, samozřejmě i zřícenin, a mstí se všem vetřelcům, co ruší jejich klid. K tomu se pochopitelně z útrob hradu ozývaly všelijaké zvuky, které naše výmysly jen podtrhovaly. Nepříliš odvážně jsme procházeli přízemní částí zříceniny hradu Kunšperk, kde už nebylo vidět na krok. Naše tři baterky nám však poskytovaly světla dostatek. Zastavili jsme se u mříže ležící na podlaze. Zakrývala asi pět metrů hlubokou jámu, s největší pravděpodobností bývalou hladomornou. Posvítíl jsem dolů, abychom lépe odhadli hloubku. Všimli jsme si u stěny jámy visícího provazu, který byl upevněn za kovové oko zabudované ve zdi pár kroků od jámy. Hádali jsme, že pomocí něj asi slézali správci hradu pro mince, naházené tam turisty, když byl hrad ještě veřejnosti přístupný.

„Kdo neleze dolů je sráč!“ prohlásil Standa a jal se odstraňovat mříž. Nebyla nikde ukotvena, a tak jsme ji společnými silami celkem snadno odsunuli.

„Lez první, ty sis to vymyslel,“ pobídl ho Pavel a zaměřil proud světla po provaze dolů. Provaz končil tak metr a půl nade dnem jámy.

Standa si zastrčil svítilnu za opasek kalhot a začal šplhat do hloubi hladomorny. Sotva se dotkl země, zvolal nahoru: „Jsem tu, vy srabi, polezte taky!“

„Jen lez ty,“ řekl jsem rychle, když se na mě Pavel významně podíval.

„Proč já?“ opáčil Pavel, jemuž se do toho také dvakrát nechtělo.

„Protože jsi starší,“ použil jsem pádný argument.

Pavel jen zakroutil hlavou a pomalu se spustil dolů za Standou.

„Už máš hnědý kalhoty, nebo taky polezeš?“ volal na mě zdola. Nevěděl jsem, proč to vlastně děláme, nicméně jsem uchopil

provaz a slézal za svými dvěma kamarády. Když mi zbývaly dolů asi tak tři metry, ozval se tupý zvuk rupnutí a já dopadl z té výšky na dno hladomorny. Provaz se pár desítek centimetrů pod úrovní povrchu přetrhl. Jeho zbytek mi dopadl na hlavu a krk. Kluci stáli tak, že jsem je při pádu naštěstí netrefil. Odnesla to ovšem moje levá noha. Tvrdým dopadem na zem jsem si ji zlomil v kotníku.

„Jsi celej?“ strachoval se Pavel.

„Nevím, noha mě bolí jako svině!“ úpěl jsem.

Myslím, že v tu chvíli jsme byli všichni střízliví. Naplno jsme si uvědomovali závažnost situace, do které jsme se svojí blbostí dostali. Byli jsme v jámě vyhloubené ve skále, hluboké pět a široké dva a půl metru, s hladkými stěnami, v útrobách veřejnosti nepřístupné zříceniny, daleko od kohokoli, kdo by nám mohl být nějak nápomocen. Bez pití, bez jídla, jen s třemi svítilnami. Vlastně jen se dvěma. Té mé se při pádu na zem rozbilo sklíčko i se žárovkou. Proč jsme do té díry lezli všichni najednou a nezůstal alespoň jeden z nás nahoře, dodnes nechápu. Bylo to zřejmě naším věkem a pivem. A kdo někdy neudělal nějakou mladickou nerozvážnost? Možná snad jen Václav Klaus, ale to se nepočítá.

Standa svítil nahoru na konec krátkého provazu a dostal ze sebe jen všeříkající „Do prdele!“

„Co budeme dělat?“ držel se za bradu Pavel.

„To nevím..... já mám tu nohu snad zlomenou,“ skučel jsem bolestí.

„Jak se dostaneme ven?“ ptal se Standa, jako bychom snad znali řešení.

„Blbě,“ konstatoval jsem našťvaně a Pavlovou baterkou si svítil na kotník, který pomalu ale jistě otékal.

„Pojďte, budeme všichni rvát pomoc. Třeba to bude v nočním klidu ve vsi slyšet,“ navrhoval Standa.

Zkusili jsme to. Myslím, že nejhlasitější jsem byl já. Bylo to proto, že jsem řval i bolestí. Tak nějak jsme tušili, že pokud náš hlahol, deroucí se ze dna hladomorny napovrch, vůbec prorazil za zdi hradu, nebude jeho síla tak velká, aby se donesl až k uším

některého z obyvatel vsi Kunšperk. Asi po deseti minutách intenzivního křiku jsme toho nechali. Také už jsme z toho začínali chraptět.

„Myslíte, že sem třeba někdo chodí?“ chytal se naděje Standa.

„A kdo asi tak?“ zůstal skeptický Pavel.

„Já nevím, třeba někdo ze správy hradu, nebo někdo takovej.“

„Jo, denně, zrovna kvůli tobě.“

„Můžou sem chodit kontrolovat stav, nebo co já vim.“

„No, stav plynoměru, třeba.“

„Dyt' víš, jak to myslím, kurva!“

„Tady nebyl nikdo už pěkných pár měsíců. I ta cedule, že sem nikdo nesmí, už byla blbě čitelná.“

„Přece tady nechcípeme!“

„Neřvi, stejně tě nikdo neslyší.“

Já jsem se do toho rozhovoru nevměšoval, měl jsem co dělat se svou oteklou modrající nohou. Nemohl jsem si jí bohužel ničím zafixovat, tak jsem si alespoň sedl tak, aby se dotýkala stěny, jejíž chlad by měl držet otok v přijatelných mezích. I tak se tam už do nás začínala dávat zima. Červencové počasí mělo na teplotu uvnitř hladomorny pramalý vliv. Měli jsme na sobě jen trička. S tímhle jsme totiž opravdu nepočítali. Kluci na tom byli ještě relativně dobře, ti mohli alespoň stát a hýbat se. Já byl kvůli zraněné noze nucen sedět na studené zemi a při každém větším pohybu jsem ucítil řezavou bolest v kotníku a nártu.

Se svícením jsme šetřili. Jednak nebylo nač svítit a také jsme si uvědomovali, že pokud nás někdo nevysvobodí, bude potřeba světla i další noci. Od země už mně byla taková zima, že jsem skoro necítil zadek. Kluci mně v tom střídavě ulevovali tak, že se posadili na zem oni a já si sedl na jejich nohy. Byl jsem tak alespoň trochu izolován od té studené podlahy hladomorny. Ta přisedání mně však činila nemalé bolesti. Za celou noc nikdo z nás nezamhouřil oka. Ani to dost dobře nešlo. Chlad, obavy a moje zraněná noha nám to prostě nemohly dovolit.

Ráno pronikl mezi stěny jámy kužel světla, sahající jen asi metr pod povrch. Ale i tak jsme na sebe viděli, aniž bychom museli

použít baterek. Denní světlo dopadalo na krátkou část provazu stále upevněného za to kovové oko tam nahoře.

„To určitě přeříz duch ňákýho panovníka, co tu v noci chodil,“ odlehčoval naší situaci Pavel.

„To nemusel nikdo přeřezávat,“ poznamenal jsem a ukázal na zbytek provazu, ležícího na zemi. „Podívej, jak je zpuchřelý. Proč jsme si toho my volové hned nevšimli?“

„Myslím, že kdybysme si stoupli jeden druhýmu na ramena, tak na ten konec provazu možná dosáhnu,“ vymýšlel Standa.

„A jak bysme to asi provedli, nevíš? Myslíš, že s tou mojí haksnou budu na sobě držet dva lidi? Nebo že se budu sápat na něčí ramena?“ odsoudil jsem jeho nápad.

„To tady radši chcípneš, než bys na chvíli přemoh bolest?“ pokoušel mé nervy Standa.

„Ty vole, já bych ti to přál! Víš, že se na to nemůžu ani postavit?!“ zvýšil jsem podrážděně hlas.

„Nehádejte se, to ničemu nepomůže,“ uklidňoval nás Pavel. „Něco mě napadlo. Smotáme do sebe džíny a trika, a pak ten chumel navážeme na ten provaz, co tu máme. Zkusíme to vyhodit nahoru, jestli se to tam za něco zachytí. Třeba za tu mříž, leží hned vedle té díry.“

„I když se to tam náhodou zachytí, jak ohlídáme, aby provaz zůstal poslušně spuštěnej dolů? Je krátkej na to, abysme ho mohli držet za konec. Co když se při tom taky za něco blbě zachytí, a my na něj už nedosáhnem,“ uvažoval Standa.

„Udělejte ten chumel jenom z jedněch džín. Dvoje pak použijem pro nastavení provazu,“ přispěl jsem svou troškou do mlýna a začal si pomalu sundávat kalhoty. Naštěstí nohavice nebyly tak úzké, a tak se mi je podařilo přetáhnout i přes otok. Snad vydržím tu chvíli sedět na studené zemi jen v trenkách, pomyslel jsem si.

Pavel se Standou sbalili trička a jedny džíny dohromady a udělali uzel na nohavicích, aby ten chomáč z našich svršků držel. Provaz protáhli všemi džínovými poutky a ještě s ním na kříž ten balík ovázali. Bohužel nikdo z nás neměl na kalhotách opasek, který nám také mohl pomoci. Na druhý konec provazu upevnili

za sebe navázané dvoje další dříny. Ten spletenec nám měl pomoci dostat se ven.

Standa sevřel nohavici kalhot pevně v dlani a Pavel oběma rukama vyhodil spleť oblečení nahoru k ústí jámy. Vrcholu dosáhla, ale aniž by se čehokoli dotkla, spadla zpět do Pavlovy náruče.

„Čistěj prohoz,“ zahlásil Standa. „Musíš se trefit víc k okraji tý díry:“

„Dík za radu,“ ušklíbl se Pavel.

Další Pavlovy pokusy dostat balík na povrch byly více, či méně úspěšné. Pokud se mu to však povedlo, balík se nahoře o nic nezachytil a po zatahání za dříny, potažmo za provaz, spadl zpět dolů. Standa se s Pavlem v házení střídal. Vedl si ale podobně.

„To je na hovno, to oblečení se nikde nezachytne,“ konstatoval unavený Standa.

„Hm, to by chtělo něco, co by se chytlo za oko tý mříže,“ přemýšlel Pavel.

„Uděláme na konci provazu smyčku,“ napadlo Standu.

„Nebude se tam mít na co navlíct. Na mříži není jedinej výstupek, pokud jsem si všim,“ nesouhlasil Pavel a podával mi kalhoty, které vysvobodil z balíku.

„Co ta moje rozbitá baterka?“ navrhnul jsem a těšil jsem se, že se zase obleču. Kombinace bolesti a zimy se mi vážně nezamlouvala.

„Dobrej nápad, ale baterka asi nebude mít takovou setrvačnost, aby za sebou táhla kromě provazu ještě dvoje dříny,“ hádal Pavel.

„Dříny sundáme. Přivážeme k ní samotnej provaz. Riskneme to. Pokud se nám to povede, tak mně uděláš stoličku a na konec provazu dosáhnu,“ napadlo Standu.

Upevnit provaz za mojí asi dvacet centimetrů dlouhou plechovou svítilnu nebylo ale jednoduché. Za drátěné očko to nešlo, to by se utrhlo při prvním větším zatížení. Ještě nás napadlo jí nějak sešlapat a udělat z ní provizorní hák, ale od toho jsme upustili. Bylo nám jasné, že by se dřív rozpadla, než by se nám něco takového povedlo. Naše šance byla v tom, že držela

pohromadě. Pavel na baterce utáhl provaz, co nejvíce to šlo. Baterka se klukům házela o něco jednodušeji než sbalené oblečení, ale mělo to podobný efekt. Kdykoli to vypadalo, že se zachytila za mříž, vyzdvihl Pavel Standu výše pomocí takzvané stoličky z dlaní sepjatých k sobě a ten pak zatáhl za provaz. Svítlna se vždycky okamžitě uvolnila a spadla k nám dolů. Standa se ji snažil chytit, aby se nerozbila. Ne pokaždé se mu to však podařilo.

Po jednom takovém, už ani nevím kolikátém, pokusu se zdálo, že baterka za mříž drží. Standa párkrát zatáhl za provaz, ale ten zůstal viset.

„Zatáhni za něj, jak nejsilnějc můžeš,“ řekl jsem mu. „Váha těla bude mít určitě větší tah.“

Standa zatáhl za provaz tak nejvíc, jak mu dovozovala pozice na Pavlových rukou. Bohužel se provaz opět uvolnil a spadl dolu. Ovšem už bez baterky.

„Pomóc.... Pomóc!“ začal panicky křičet Standa. Přidali jsme se k němu. K ničemu to opět nebylo. V bezprostředním okolí hradu nebyl nikdo, kdo by to mohl zaslechnout.

Kdyby tenkrát existovaly mobilní telefony, měli bychom to jednodušší. I když pochybuji, že by na dno hladomorny dosáhl signál některého z operátorů.

Nevěděli jsme, co dělat. Mě už bolela noha tak, že se to dalo jen stěží vydržet. Byli jsme v hrozné situaci. Volání o pomoc jsme pravidelně opakovali, vždy se stejným výsledkem.

„Měl jsi fakt dobrej nápad lézt sem dolů,“ pravil jsem směrem ke Standovi.

„V první řadě jsi měl ty výbornej nápad jít na hrad. Kdybysme zůstali u ohně a chlastali, tak by se to nestalo,“ opáčil Standa.

„Tak se dohodněte, kterej z vás za to může,“ vložil se do toho Pavel.

„Hele, ty toho nech,“ obrátil jsem se k němu, „já původně navrhoval, že půjdeme na hrad každěj zvlášt' a byl to tvůj nápad, že sem půjdeme všichni společně. Tak tady to máš.“

„No to je výborný!“ rozčílil se Pavel. „Tak nakonec za to můžu já! Já, kterému může být nákej zkurvenej barák po dědkovi ukradenej!“

Nervy nám tekly všem a potřebovali jsme trochu upustit páru. Učinili jsme pak i pokusy se smyčkou, jak navrhoval Standa, ale také bezvysledně. Dokonce jsme se v zoufalosti odhodlali i o krkolomný pokus vylézt si navzájem na ramena a dosáhnout na zbytek provazu končícího asi šedesát centimetrů pod ústím jámy. Kluci mně omotali zraněnou nohu od kolene až k prstům tričky a kalhotami tak, že vypadala jako kopyto hodně vypaseného čerta. Protože jsem nebyl schopen lézt někomu na ramena, byl jsem ten, co měl držet oba kluky nad sebou. Stálo mě to hodně moc sebezapření a neskutečnou bolest. Rozkročil jsem se a zapřel se o stěnu. Bohužel ale, když mně vylezl Pavel na ramena, prasklo mi v noze a oba jsme se svalili na zem. Myslel jsem, že umřu bolestí. Pavlovi se naštěstí při pádu nestalo nic.

Díky hodinkám, což byla kromě svítilen jediná technická vymoženost, jíž jsme disponovali, jsme věděli, že jsme v hladomorně už šestý den. Byli jsme dehydrovaní, hladoví, prochladlí a já měl bolestí nohy už tak otupěné smysly, že jsem ji ani nevnímал. I náš křik o pomoc ztrácel na intenzitě. Nedostávalo se nám slin, jen jsme sípali a byli rádi, že se slyšíme my sami. Kolem byl zápach z našich výkalů, ale ten nám asi vadil nejméně. Ve sporadických hovorech, jež jsme mezi sebou vedli, se střídalo nadějně ujišťování s hádkami a vzájemným obviňováním. Slabou naději v nás držel fakt, že by po nás mohli pátrat rodiče. Kam jsme jeli, věděli. Na zahradě domku by však našli jen prázdné láhve od piva. Batohy jsme měli uklizené ve sklepě. Už několikrát jsme si vyrazili o prázdninách na vandr a vrátili se až za pár dní, aniž bychom během té doby o sobě dali rodičům vědět. Proč by si měli myslet, že teď je tomu jinak?

I kdyby se po nás začali shánět a přijeli do Příhranic, napadlo by je hledat naše batohy ve sklepě? Ne. Mysleli by si, že jsme odtamtud vyrazili jinam. Třeba by je to ale mohlo napadnout a

policejní pes už by nás našel. To bylo jediné, k čemu jsme se v naší beznadějně situaci upínali.

Díval jsem se nahoru k ústí hladomorny, abych viděl zbytky denního světla, které mizelo s pozdním večerem. Jako bych si ho chtěl ještě co nejvíce užít.

„Pepku, Pepku,“ pronesl jsem slabě, „to dědictví byl fakt dobrý skutek. Pěkně děkuju...“

„Tvůj děda za naší blbost nemůže,“ řekl odevzdaně asi Pavel, nebo Standa. To už přesně nevím, omdlel jsem.

„Haló, už mě vnímáte? Je to dost,“ pravil ke mně hlas jakéhosi bílého anděla, ze kterého se vyklubala zdravotní sestra. Pochopil jsem, že jsem v nemocničním pokoji. V pravé paži jsem měl napíchnutou kanylu, do níž vtékal fyziologický roztok z láhve na kovovém stojanu.

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se přesto.

„Jste v nemocnici v Broumově, už jsem vám to několikrát říkala, ale asi jste to ještě moc nevnímал, co?“ řekla sestra s úsměvem.

„Jak jsem se sem dostal a kde jsou kluci?“ tázal jsem se ještě trochu zmateně.

„No, vy jste zajímavý případ,“ usmála se sestra, „nikoho vytaženého z hladomorny jsme tu ještě neměli. Ti vaši kolegové,

co tam byli s vámi, jsou tu taky, ale na jiném oddělení. Ty asi propustíš zítra ráno domů, jen je trochu zavodní.“

„A já?“ šeptl jsem.

„Vás si tu nějaký den necháme. Jste na chirurgickém oddělení. Čeká vás operace nohy. Doktor vám všechno řekne.“

„No jo vlastně, moje noha, co s ní mám?“ vzpomněl jsem si na svou zraněnou končetinu a všiml si, že je v dlaze. Cítil jsem jí jen trochu. Zřejmě jsem byl nadopován něčím proti bolesti.

„Máte ji zlomenou v kotníku a to prodlení jí moc nepřidalo.“

„Věřte, že kdybych mohl, přijel bych hned,“ řekl jsem. „A jak jsme se sem tedy vůbec dostali? Kdo nás tam našel?“

„Přivezla vás policie, že vás vezou rovnou z hladomorny,“ odpověděla mi pobaveně.

„Musím dát vědět našim, co se mnou je, potřebuju si zavolat,“ požádal jsem.

„Vaši rodiče už byli vyrozuměni a přijedou sem za vámi. Všechno už jsme telefonicky vyřídili ve spolupráci s těmi vašimi dvěma kamarády. Nemějte strach,“ uklidnila mě sestra, vytáhla mi z podpaží teploměr a odešla.

Od doktora jsem se poté dozvěděl, že mě budou druhý den operovat a do kotníku dávat šrouby. To ráno před operací se za mnou na pokoji zastavili Standa s Pavlem, pro něž si přijeli rodiče. Popřáli mi hodně sil a potvrdili to, co říkala sestra. Z hladomorny nás dostali ven dva policisti z broumovského okrsku pomocí rozkládacího žebříku. Mě tam odtud vynesl ten statnější z nich na zádech. Prý o nás věděli.

V nemocnici jsem strávil necelé dva týdny. Naši tam za mnou byli těsně po operaci, a pak si pro mě přijeli, když mě propouštěli. Stále jsem musel myslet na to, jak policie věděla, že jsme tam. Měl jsem nutkavou potřebu jim upřímně poděkovat. Nebýt jich, tak by ta hladomorna patrně splnila svůj účel i po stovkách let.

Než jsme se s rodiči vydali autem směr domov, zajeli jsme k broumovské policejní stanici. Na noze jsem měl sádku, ale chůzi o berlích jsem zvládal celkem bravurně. Na okrsku mě přijal

službukonající policista silnější postavy a já mu sdělil účel své návštěvy.

„Aha, ty seš jeden z těch výtečníků, co jsme tahali z hladomorny!“ nasadil kantorský tón. „Co jste tam vůbec dělali?! Nejste přece malé děti! Věděli jste určitě, že je vstup do té zříceniny zakázáný! Mohl bych ti teď ještě klidně napařit pokutu!“

Hned mě napadlo, že se mu to hezky vyhrožuje pokutou, když jsem se dostavil sám a dobrovolně až k němu na okrsek. Jeho poučování i tykání jsem mlčky přešel a znovu ho požádal, zda by mně mohl sdělit, jak o nás věděli.

„Určitě vám volal někdo ze vsi, kdo slyšel, jak řveme, ne?“ hádal jsem.

„Ten telefon jsem bral já,“ prohlásil policista hrdě, jako by v životě nic důležitějšího nevykonal. „Ten člověk mi řek, že na Kunšperku v hladomorně jsou tři kluci a nemůžou ven. V noci. To víš, že jsme si mysleli, že si z nás někdo dělá srandu, no ale prověřit jsme to museli.“

„A představil se vám ten volající?“ tahal jsem to z něj jak z chlupaté deky, odhodlán jet zachránci ještě dodatečně vyjádřit svůj vděk.

„No, nejdřív ne. Až když jsem ho k tomu vyzval, tak řek jen Pepek a položil. To jsem ti asi moc nepomoh, co? Nebo jo?“

TENKÁ HRANICE

Bylo pod mrakem a trochu pršelo, když pekař Koukolík kráčel chladnou ulicí směrem k domu svého přítele doktora Franze. David Franz, psychiatr ve výslužbě, ho pozval, jako již mnohokrát předtím, na čaj a diskusi o paranormálních záležitostech. Jakub Koukolík, pekař v obecní pekárně, ho moc rád poslouchal a Franz zase moc rád přednášel. Poznali se náhodou v době, kdy ještě Franz provozoval svou psychiatrickou praxi. Ne snad, že by Koukolík vyhledal jeho pomoc, ale Franz si byl v podnikové prodejně pekárny koupit pár housek. Slovo dalo slovo, řeč padla i na paranormální úkazy, o kterých Koukolík přečetl několik knížek. Stali se z nich přátelé a vydrželo jim to dodnes. Doktor Franz se během své aktivní činnosti setkal s mnoha případy, kdy jeho pacienti popisovali nevysvětlitelné události nebo vidiny a bylo na něm, aby rozpoznal, komu se věc skutečně přihodila a kdo je pouze pomatený. Mnohdy to bylo skutečně obtížné. Prostudoval tehdy o tom kvanta literatury. Díky tomu se stal doktor Franz odborníkem na tyto jevy. S přítelem Koukolíkem se čas od času takto scházeli a dlouhé hodiny dokázali o těchto věcech hovořit. Většinu času měl slovo Franz a Koukolík byl jen jakýmsi sparringpartnerem v této diskusi. Občas i oponentem, ale většinou vděčným posluchačem. Nejinak tomu bylo i tentokrát, když se provlhlý Koukolík posadil pohodlně do křesla.

„Jakube, dneska mám pro vás něco obzvláště zajímavého,“ pokýval hlavou Franz a položil před natěšeného Koukolíka šálek s horkým čajem.

„No vždyť já už se nemohu dočkat od chvíle, kdy jste mi telefonoval, pane doktore,“ ujistil ho Koukolík.

„Jakube, jste přesvědčen o tom, že existuje přítomnost?“ otázal se doktor, když se posadil naproti němu.

„Samozřejmě, že ano. Jak to myslíte?“ nechápal Koukolík.

„Ano? A co vlastně tedy chápete pod pojmem přítomnost?“

„Pane doktore, já myslím, že se známe dlouho na to, abyste mě takhle zkoušel. Přítomnost je to, co právě žijeme. To, co se děje právě teď.“

„Vidíte, Jakube, řekl jste právě teď. To vaše *ted'* je však již minulostí.“

„Ano, vše, co jsme řekli, nebo udělali je už minulostí,“ potvrzoval Koukolík.

„Správně,“ pokračoval Franz. „Chápeme-li tedy přítomnost jako časový úsek, jak dlouhé trvání vlastně má?“

Koukolík se přistihl, že mu na tuto otázku nedokáže odpovědět, a tak pouze pokrčil rameny. Doktor si zapálil dýmku a navázal na tok svých myšlenek.

„Naše bytí se skládá v podstatě pouze z minulosti a budoucnosti. My existujeme mezi oběma na hranici, která by se snad dala nazvat přítomností. Ta hranice je však tak tenká a prakticky časově nezměřitelná, že ji člověk nemá možnost zaznamenat.“

„Myslíte, že ne?“ vrtala tato informace hlavou Koukolíkovi.

„Ovšem že ne,“ ujistil ho Franz. „Zkuste si to s tím vaším *ted'*. Budete-li opakovat slovo *ted'*, jakožto informaci o přítomnosti, několikrát po sobě, tak pokaždé, když ho vyslovíte, už nebude platit.“

„Na tom něco je, pane doktore,“ uznal Koukolík poté, co si to potichu vyzkoušel. „Lze si tedy vůbec přítomnost uvědomit?“

„Uvedu vám pro názornost jiný příklad, Jakube. Vezměte si takové mrknutí oka. Stěží postřehnutelné mrknutí. A teď si takové mrknutí představte velmi, ale velmi zpomaleně. Každá fáze pohybu, kterou má víčko vykonat je budoucností. Naproti tomu každá fáze pohybu, kterou víčko již vykoná, je minulostí. Ne, Jakube, myslím, že člověk se sebevyšším IQ, si nedokáže přítomnost uvědomit.“

„Nepopírám, že je to zajímavé, pane doktore, ale co z toho pro nás vyplývá? Pokud jsem si do teď přítomnost neuvědomoval, myslím, že s tím zvládnou žít i nadále,“ usmál se Koukolík.

Doktor Franz potáhl dlouze z dýmky.

„Jde o to, Jakube, že díky té tenounké hranici mezi minulostí a budoucností, na které balancujeme, lze za určitých okolností na krátkou chvíli přepadnout na jednu, či druhou stranu.“

„To myslíte, pane doktore, že jako můžeme tímhle způsobem nahlédnout do minulosti, nebo budoucnosti? To slyším poprvé. A abych se přiznal, tak ani nevím o případu, že by někdo takhle cestoval časem. I když připouštím, že by nebylo špatné se občas podívat, co nás čeká. Nebo naopak se vrátit a udělat něco jinak.“

„Neměl byste tolik sledovat vědeckofantastické filmy, příteli,“ povytáhl obočí Franz. „Tady se pochopitelně nejedná o cestování časem tak, jak si to lidé běžně představují. To vychýlení se na jednu, nebo druhou stranu, o kterém hovořím, není do naší minulosti, nebo budoucnosti. Mluvme spíše o nahlédnutí do jiné časové osy. To je přesnější.“

„Teď vám příliš nerozumím, pane doktore,“ přiznal se Koukolík.

„Víte, Jakube, vše, co se stalo a je tedy minulostí, je nenávratně pryč. Už to nelze za žádných okolností vrátit. Lidé rádi věří tomu, že jednou někdo vymyslí stroj času, se kterým bude možné se do minulosti podívat a ta se bude odehrávat znovu a znovu, dle počtu takových výletů. Absolutní nesmysl, příteli. Stejně je to samozřejmě i s budoucností. Co se ještě nestalo, se prostě nestalo a nelze se tudíž na to podívat s pomocí žádného vynálezu.“

„Moment, pane doktore, a co Einstein a jeho teorie relativity?“ nadhodil Koukolík.

„Tímhle, Jakube, argumentujte, až to bude praxe relativity. Dokud je to jen teorie, spíše to podtrhuje to, co jsem vám řekl.“ Koukolík doktora Franze uznával a nikdy si nedovolil oponovat mu příliš dlouho.

„Pane doktore, vy jste řekl, že je možné za určitých okolností z tenké hranice mezi minulostí a budoucností přepadnout na

jednu, nebo druhou stranu. Co jste tím tedy vlastně myslel, když tvrdíte, že do minulosti ani budoucnosti se dostat nelze?“

„Myslel jsem tím, jak jsem již ostatně naznačil, že lze nahlédnout do jiné časové osy.“

„Copak to není totéž?“ divil se Koukolík a dopil poslední zbytky čaje.

„Není, příteli. Ty časové osy nám nepatří. Abych se vyjádřil přesněji, jsou to časoprostory, které mají jiný vzhled a hlavně v nich žijí jiné bytosti než v našem prostoru. Přiznám se však, že označení časoprostor pro tyto časové osy nemám rád. Příliš to evokuje tu Einsteinovu teorii. Tohle je trochu o něčem jiném.“

„Tedy něco jako paralelní světy?“ vložil se do toho Koukolík.

„I tak se to dá nazvat. Akorát tady nehrají roli žádné červí díry, žádný druhý vesmír. V jiných časových osách je prostoru dost, není třeba jiného vesmíru. Nebo vám snad přijde, že v naší časové ose máme prostoru málo?“

„Mně ne, ale v historii se už objevilo pár jedinců, kterým to asi tak přišlo. Nemám pravdu, pane doktore?“

Franz jen pokýval hlavou. „Ještě čaj, příteli?“

„Ne, ne, už mám zpět svojí provozní teplotu,“ odmítl Koukolík. „A jak vy tohle všechno víte, pane doktore? Kde jste nabyl přesvědčení, že to takhle opravdu je? Já jsem se například do jiné časové osy nikdy nedostal, a to balancuji na té tenké hranici jako všichni ostatní.“

„Fyzicky se tam pochopitelně nedostal nikdo. Jedná se pouze o nahlédnutí na bázi vědomí. Pokud pracuje mozek dospělého člověka v běžném módu, nedochází k tomu. Aby se přihodilo takové klopýtnutí a lidské vědomí se vychýlilo z naší časové osy, musí mít standardní činnost mozku určitý druh omezení. Stává se to například jedincům s psychickými poruchami, malým dětem, jejichž mozek ještě není plně vyvinutý, opilcům, přepracovaným a psychicky vyčerpaným lidem, nebo usínajícím lidem, kdy mozek snižuje svojí aktivitu a přepíná tělo do klidového režimu.“

„Předpokládám, pane doktore, že tyto stavy vám popisovali pacienti ve vaší ordinaci,“ pronesl skepticky Koukolík.

„To samozřejmě také,“ potvrdil Franz. Ale copak vy sám jste nikdy neviděl mentálně retardovaného člověka, jak reaguje buď pozitivně, nebo negativně na imaginárního protivníka? Opilce, kterak něco říká židli naproti, na níž nikdo nesedí? Malé dítě v postýlce, které se dívá do jednoho místa, usmívá se a dělá všelijaké posunky, ačkoli v tom místě nic a nikdo není? Nikdy se vám nestalo, že jste při psychické únavě zahlédl obrys postavy, i když jste byl doma sám? Nebo že jste při usínání, kdy to ještě není spánek, ale už ani plně bdělý stav, slyšel nesrozumitelné hlasy přicházející odkudsi?“

„Připouštím, že tohle se děje,“ uznal Koukolík, „ale opět si dovolím to trochu odlehčit, pane doktore. Psychicky narušení jedinci dělají všelijaké věci právě proto, že jsou psychicky narušení. Opilci mívají halucinace pod vlivem alkoholu, vidí třeba i bílé myšky. Psychicky unavený člověk může mít jednoduše jen mžítiky před očima následkem vyčerpání. Malým dětem je fuk, na co nebo na koho se smějí, a pokud jde o spánek - kdybyste pane doktore věděl, co se zdá kolikrát mně, ani byste nevěřil.“

„Nevěděl jsem, Jakube, že patříte k těm, co umí jen blázny zavírat, děti nechápat nebo trestat, opilce ignorovat nebo z nich mít legraci a vyčerpaným dát prášky na spaní. A se sny nemá to, co jsem popisoval, nic společného. Sny jsou pouze iluzorní vjemy, které mozek vytváří z toho, co jsme slyšeli, viděli, četli nebo zažili. Jejich častá absurdita pak vychází z toho, v jaké kompilaci, pořadí a intenzitě nám jsou předkládány.“ Doktor Franz vyklepal popel z dýmky do popelníku a poté je znovu začal plnit vonným tabákem.

„Pane doktore, já ctím vaše celoživotní zkušenosti s různými úkazy a lidmi, kteří o nich vypráví. Rád si poslechnu podrobnější informace o těchto časoprostorech, nebo časových osách, jak jste říkal. Mluvil jste také o bytostech, kteří tam žijí. To mě hlavně zajímá. A přece jen si dám ještě čaj, jestli mohu poprosit.“

Franz nalil další šálek a několika silnými tahy znovu rozpálil lulkový tabák. Intenzivní vůně jeho dýmu byla už nadobro součástí každého koutu doktorova staromládeneckého bytu.

„Víte, Jakube, zprostředkované informace, byť jsou jakkoli uvěřitelné, zanechávají vždy zrnko pochybnosti. S tím, o čem s vámi tady dnes hovořím, mám bohužel osobní zkušenosti. Ono klopýtnutí mimo naší časovou osu zažívám poslední dobou stále častěji. Ne snad, že bych pil, nebo mě postihla nějaká forma mentální retardace. Proto jsem také dlouho nemohl přijít na to, proč časová vychýlení zažívám právě já. Přičítal jsem je tedy únavě, která však byla spíše fyzická než psychická. Před časem mně byl ale diagnostikován poměrně velký neoperabilní nádor v mozku. Tím se má nahlížení do dalších časových os vysvětlila.“ Koukolík seděl jak opařený a hledal vhodná slova, jaká se patří pronést, když se dozvíte od přítele něco takového.

„Netrapte se tím, příteli,“ uklidňoval ho Franz, když si všiml jeho nejistoty. „Já jsem s tím již smířen a smrti se nebojím. Opravdu si o mě nemusíte dělat starosti.“

„A skutečně se s tím již nedá nic dělat, pane doktore? Musí přece existovat něco...“

„Ne, příteli, nedá,“ přerušil Koukolíka Franz. „A já sám bych to ani nechtěl. Mrzí mě, že jsem vás tím tak rozrušil. Můžeme pokračovat, nebo chcete pauzu?“

